Yönetimin Karar Alma Sürecini Etkileyen Unsurlar

Çalışma Kâğıdı · 30 Soru · Kolaydan Zora

Ad Soyad _____ Sınıf / No _____ Tarih _____

KONU ÖZETİ

- Demokratik yönetimler karar alırken tek başına hareket etmez; bireylerin ve kuruluşların görüşlerini de dikkate alır. Vatandaşlar karar süreçlerine **seçimlerle** ve çeşitli unsurlar aracılığıyla katılır.
- **Siyasi parti:** Belirli bir görüşü savunan, seçimlere katılarak yönetimde söz sahibi olmak isteyen örgütlenmiş kuruluşlardır.
- **Sivil toplum kuruluşu (STK):** Devletten ve özel sektörden bağımsız, gönüllülük esasına dayanan, belirli bir amaç için bir araya gelen vatandaşların oluşturduğu kuruluşlardır (dernek, vakıf, sendika, meslek odası, kooperatif).
- **Kamuoyu:** Toplumu ilgilendiren bir konuda halkın büyük bölümünün benimsediği ortak düşüncedir. Yöneticiler kararlarında kamuoyunu dikkate alır.
- **Medya:** Gazete, radyo, televizyon, dergi, genel ağ gibi yazılı, görsel ve işitsel kitle iletişim araçlarının tümüdür. Medya haber verir, sorunları gündeme taşır ve kamuoyu oluşmasına katkı sağlar.
- Bu unsurlar karar sürecini **doğrudan** (seçimle yönetime gelmek, oy kullanmak) ya da **dolaylı** (öneri, kampanya, haber, ortak görüş oluşturma) yollarla etkiler.

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 Kavramları tanımlarıyla eşleştiriniz.

1) Medya 2) Kamuoyu 3) Siyasi parti 4) Sivil toplum kuruluşu

a) Bir konuda halkın benimsediği ortak düşünce

b) Gönüllülük esasına dayanan, devletten bağımsız kuruluş

c) Kitle iletişim araçlarının tümü

ç) Seçimlere katılarak yönetimde söz sahibi olmak isteyen kuruluş

2 Aşağıdakilerden hangisi bir **sivil toplum kuruluşu** örneğidir?

A) Belediye B) Valilik C) Hayvanları koruma derneği D) Kaymakamlık

3 Aşağıdakilerden hangisi bir **medya** aracı değildir?

A) Muhtarlık B) Radyo C) Televizyon D) Gazete

4 Boşlukları doldurunuz.

a) Toplumu ilgilendiren bir konuda halkın benimsediği ortak düşünceye ..... denir.

b) Belediye başkanları ve milletvekilleri ..... yoluyla göreve gelir.

5 İfadelerin doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğunu belirtiniz.

(...) Sivil toplum kuruluşlarına üyelik gönüllülüğe dayanır.

(...) Siyasi partiler seçimlere katılabilir.

(...) Medya yalnızca eğlence amacıyla kullanılır.

(...) Kamuoyu, tek bir kişinin düşüncesidir.

6 Sivil toplum kuruluşlarına **üç** örnek yazınız.

7 Yönetimin karar alma sürecini etkileyen unsurlardan hangisi seçimlere katılarak **doğrudan** yönetime gelmeyi amaçlar?

A) Dernekler B) Kamuoyu C) Medya D) Siyasi partiler

8 Kavram haritasında boş bırakılan kutuya hangi unsur yazılmalıdır?

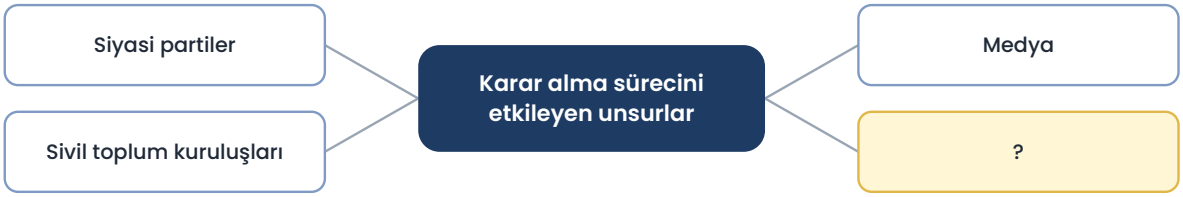

9 Medyanın toplum için **iki** işlevini yazınız.

10 "Seçimlerde oy kullanmak" karar sürecine hangi yolla katılım örneğidir?

A) Dolaylı yolla, medya aracılığıyla
B) Doğrudan yolla, seçme hakkını kullanarak
C) Sivil toplum kuruluşu aracılığıyla
D) Kamuoyu araştırmasıyla

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 Aşağıdaki örnek durumların hangi unsurla ilgili olduğunu yazınız.
a) Bir televizyon kanalı, köy yolunun bozuk olduğunu haber yapmıştır.
b) Çevre gönüllülerinin kurduğu bir dernek, ağaçlandırma kampanyası başlatmıştır.
c) Kasaba halkının çoğunluğu, pazar yerinin taşınmasına karşı olduğunu dile getirmiştir.

12 Bir yazar, bir haber sitesinde okulların önüne yaya geçidi yapılması gerektiğini anlatan bir yazı yayımlamıştır. Yazı çok paylaşılmış, belediye kısa süre sonra okul önlerine yaya geçidi çizmiştir. Bu olayda karar alma sürecini etkileyen unsurlar hangileridir?

A) Medya ve kamuoyu
B) Siyasi parti ve sendika
C) Vakıf ve kooperatif
D) Yalnızca seçimler

13 Sivil toplum kuruluşlarının topluma **iki** katkısını yazınız.

14 Grafikte temsilî bir kasabada 200 kişiye sorulan "Su kesintisi sorununu ilk nereden öğrendiniz?" sorusunun cevapları verilmiştir. Kişilerin yüzde kaçı haberi **genel ağdan** öğrenmiştir?

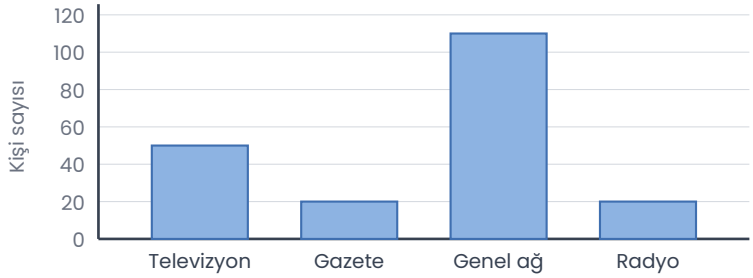

15 Siyasi partiler ile sivil toplum kuruluşları arasındaki **bir benzerlik** ve **bir farklılık** yazınız.

16 Aşağıdakilerden hangisi kamuoyunun karar alma sürecini etkilediğine örnektir?

A) Bir gazetenin yeni bir köşe yazarıyla çalışmaya başlaması
B) Bir derneğin yeni başkanını seçmesi
C) Mahalle sakinlerinin çoğunluğunun talebiyle parkın açılış saatlerinin uzatılması
D) Bir partinin il başkanlığı binasını taşıması

17 Medyada yer alan her bilgiye hemen inanmak neden doğru değildir? Bir haberin doğruluğunu kontrol etmek için neler yapılabilir?

18 Kartlardaki bilgileri hangi unsura ait olduğuna göre gruplandırınız.

1	2	3	4
Üyeleri gönüllüdür, dernek ya da vakıf olarak kurulur.	Tüzüğü ve programı vardır, seçimlere katılır.	Radyo, gazete ve genel ağ gibi araçlardan oluşur.	Belirli bir konuda halkın ortak kanaatidir.

19 Bir öğrenci, mahallesindeki sokak hayvanlarının bakımı için yetkililerin dikkatini çekmek istemektedir. Bu öğrenci hangi unsurlardan yararlanabilir? **İki** yol yazınız.

20 Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi **yanlıştır**?

A) Sendika – sivil toplum kuruluşu
B) Vakıf – siyasi parti
C) Televizyon – medya
D) Halkın ortak düşüncesi – kamuoyu

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 Temsilî bir ilçede toplu taşıma seferlerinin azlığı şikâyet konusudur. Yerel gazete konuyu haber yapmış, bir öğrenci derneği imza kampanyası başlatmış, ilçe halkının çoğunluğu da sosyal medyada sefer sayısının artırılmasını istemiştir. Sonunda belediye meclisi sefer sayısını artırmıştır.
Metinde karar sürecini etkileyen unsurları ve her birinin rolünü yazınız.

22 Aşağıdakilerden hangisi karar alma sürecini **dolaylı** yoldan etkilemeye örnektir?

A) Seçimde oy kullanmak
B) Muhtar adayı olarak seçime katılmak
C) Milletvekili olarak seçilmek
D) Bir derneğin çevre kirliliğine dikkat çeken afiş hazırlaması

23 Tabloyu inceleyiniz. Hangi yöntemin hangi unsura ait olduğunu yazınız ve karar sürecini **doğrudan** mı **dolaylı** mı etkilediğini belirtiniz.

Yöntem	Unsur	Etki
Seçim bildirgesi hazırlayıp seçimlere katılma	.....	.....
Belgesel yayımlayarak bir sorunu duyurma	.....	.....
Gönüllülerle yardım kampanyası düzenleme	.....	.....

24 "Medya, kamuoyunun oluşmasında etkilidir." Bu yargıyı bir örnekle açıklayınız.

25 Bir sivil toplum kuruluşu, yaşlılar için mahallede dinlenme alanı yapılmasını istemektedir. Kuruluş aşağıdakilerden hangisini yaparsa amacına ulaşmak için **demokratik olmayan** bir yol izlemiş olur?

A) Belediyeye yazılı öneri sunmak
B) Parkın girişini izinsiz kapatmak
C) Mahalle sakinleriyle toplantı düzenlemek
D) Konuyu yerel medyada duyurmak

26 Kartlardaki öğrenci görüşlerinden hangisi **yanlıştır**? Neden yanlış olduğunu açıklayınız.

Ali	Deniz	Sena
Sivil toplum kuruluşları devletin bir birimi olarak çalışır.	Kamuoyu, yöneticilerin kararlarını etkileyebilir.	Medya toplumsal sorunları gündeme taşıyabilir.

27 Grafikteki temsilî anket sonuçlarına göre haberi **televizyon ve radyodan** öğrenenler toplam kaç kişidir? Bu sonuç, belediyenin duyurularını hangi kanaldan yapması gerektiği konusunda ne düşündürür?

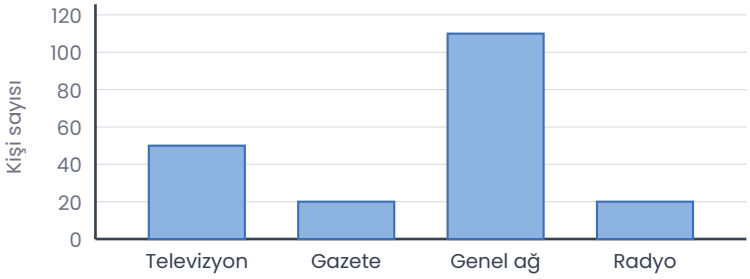

28 Bir şehirde bisiklet yolu yapılıp yapılmaması tartışılmaktadır. Bu tartışmada siyasi partilerin, sivil toplum kuruluşlarının ve medyanın üstlenebileceği birer rol yazınız.

29 Karar alma sürecini etkileyen unsurlardan hangisinin olmadığı bir toplumda yöneticiler halkın düşüncelerini öğrenmekte zorlanır? Gerekçesiyle yazınız.

30 Bir öğrenci, "Karar alma süreçlerine katılmak için 18 yaşını beklemem gerekir." demiştir. Bu görüşe katılıyor musunuz? Çocukların katılım yollarından örnek vererek açıklayınız.

Takıldığın soruyu işaretle, konu özetine tekrar göz at. Başarılar!
Diğer konuların çalışma kâğıtları ve deneme sınavları: **maarifpdf.com.tr**